

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

Ghidul Practicii de inițiere

*Programul de studiu
Pedagogie Preșcolară
Ciclul I*

Chișinău - 2021

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT
„ION CREANGĂ” DIN CHIȘINĂU

Ghidul Practicii de Inițiere

*Program de studiu
Pedagogie Preșcolară*

Ciclul I

Chișinău, 2021

Aprobat și recomandat pentru editare prin decizia Senatului UPS „I. Creangă” din 23 decembrie 2021, proces – verbal nr. 5

Autori:

PAVLenco Mihaela, doctor, conferențiar universitar

OHRIMENCO Aliona, doctor, conferențiar universitar

JELESCU Petru, doctor habilitat în psihologie, profesor universitar

Recenzenți:

GÎNJU Stela, doctor, conferențiar universitar UPS „Ion Creangă”

MORĂRESCU Nina, director IET nr. 62 „Andrieș”, orașul Chișinău

Ghidul practicii pedagogice de inițiere este destinat studenților Facultății Științe ale Educației și Informatică, program de studiu Pedagogie Preșcolară.

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Pavlenco, Mihaela.

Ghidul Practicii de Inițiere : Program de studiu : Pedagogie Preșcolară : Ciclul 1 / Pavlenco Mihaela, Ohrimenco Aliona, Jelescu Petru ; Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău. – Chișinău : S. n., 2022 (CEP UPS). – 22 p. : fig., tab.

Aut. indicați pe vs. f. de tit. – Referințe bibliogr.: p. 20 (4 tit.). – 100 ex.

ISBN 978-9975-46-594-6.

378.147:373.2(07)

CUPRINS

Introducere	4
I. Concepția stagiului practicii de inițiere	5
Obiectivele practicii de inițiere	5
Competențe dezvoltate în cadrul practicii de inițiere	5
Finalitățile practicii de inițiere	6
II. Conținutul practicii de inițiere	7
III. Planificarea activităților practicii de inițiere	8
IV. Evaluarea practicii de inițiere	8
Agenda practicii de inițiere	9
Schema de caracterizare psihopedagogică a unui copil	19
Anexa 1. Fișa de evaluare a practicii de inițiere	21
Anexa 2. Foaia de titlul a schemei de caracterizare psihopedagogică a unui copil	22

INTRODUCERE

Înșușirea unei profesii de calitate impune o nouă abordare a procesului de învățământ, care vizează formarea la viitorii specialiști a unor competențe necesare pentru integrarea în câmpul muncii.

Practica de inițiere în specialitate se realizează de către studenții viitori pedagogi cu posibilitatea de a aplica în practică cunoștințele privind aspectele conceptuale și cele funcționale ale particularităților de vârstă a copiilor și a procesului de instruire în preșcolaritate. Stagiul de practică pune în corelație aspectele teoretice, valorificate în cadrul orelor de curs și de seminar. Practica de inițiere constituie o condiție indispensabilă pentru formarea profesională și realizarea ulterioară a stagiilor de practică pedagogică. În cadrul acesteia, studenții se familiarizează cu structura instituției de educație timpurie, cu atribuțiile educatorului, cu modalitățile de organizare și de planificare a activității didactice.

Potrivit Regulamentului privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică UPS „Ion Creangă”, se stabilește cadrul normativ de organizare și desfășurare a practicii pedagogice de inițiere, ca componentă obligatorie și esențială a formării profesionale inițiale a cadrelor didactice. Astfel, prezentul Ghid se adresează studenților anului II de studiu, semestrul III, cu frecvență la zi și studenților anului III, semestrul V, frecvență redusă ai *Facultății Științe ale Educației și Informatică, program de studiu Pedagogie Preșcolară* și are ca scop de a orienta studenții în inițierea și integrarea profesională, prin identificarea specificului profesiei, formarea primei experiențe profesionale.

Autorii

I. CONCEPȚIA STAGIULUI DE PRACTICĂ DE ÎNȚIERE

Stagiul practicii de inițiere în specialitate se organizează în conformitate cu Plan-cadru pentru învățământul superior și este o parte integrantă obligatorie a procesului educațional și se realizează în scopul familiarizării studenților cu bazele viitoarei specialități. În cadrul stagiului de practică, studenții obțin deprinderi primare pentru formarea profesională în calitate de cadru didactic, prin observarea unor aspecte psihopedagogice.

Practica de inițiere se încadrează în aria stagiilor de practică și se realizează în anul II, semestrul III, cu frecvență la zi și anul III, semestrul V, fără frecvență, în volum de 60 de ore (2 credite). Practica de inițiere în specialitate se realizează timp de 1 săptămână în unitățile de bază, cu întrerupere de la procesul de studii în conformitate cu Planul de studii.

Obiectivele practicii de inițiere rezidă în:

1. Familiarizarea stagiilor cu activitatea cadrului didactic și regimul zilei copiilor în instituția de educație timpurie;
2. Formarea deprinderilor de observare a activității profesionale pentru o integrare conștientă și independentă în calitate de educator;
3. Analiza psihopedagogică a copilului de vârstă școlară.

Competențele profesionale dezvoltate în cadrul practicii de inițiere:

Competențe cognitive:

- ✓ Prezentarea informației dobândite prin studiu independent, în diferite forme (inclusiv cu utilizarea TIC), în funcție de obiective și de specificul vârstei timpurii;

Competențe cognitive:

- ✓ Respectarea prevederilor cadrului normativ-reglatoriu și a politicilor educaționale, din perspectiva asigurării calității educației timpurii;

- ✓ Valorificarea conceptelor fundamentale specifice educației timpurii;
- ✓ Implementarea prevederilor curriculare caracteristice educației timpurii;
- ✓ Aplicarea tehnologiilor educaționale pertinente pentru dezvoltarea holistică a copiilor.

Competențe de analiză și sinteză:

- ✓ Evaluarea procesului educațional, rezultatelor acestuia și a progresului înregistrat de copil
- ✓ Realizarea unor cercetări în domeniul educației timpurii

Competențe de comunicare:

- ✓ Comunicarea unui mesaj educațional relevant concepției curriculumului, adecvat obiectivelor educației timpurii și particularităților de vârstă ale copiilor
- ✓ Cooperarea constructivă cu grupurile profesionale pertinente cu mentorul instituției și cadrele didactice implicate în stagiul de practică.

Finalitățile stagiului de practică de inițiere sunt:

1. Să utilizeze prevederile actelor normative, de politici educaționale, curriculumul educației timpurii; conceptele fundamentale specifice pedagogiei preșcolare în proiectarea, realizarea și evaluarea procesului educațional;
2. Să comunice un mesaj educațional în corespundere cu particularitățile de grup și individuale ale copiilor de la naștere până la 7 ani;
3. Să elaboreze proiecte didactice, selectând strategii didactice adaptate vârstei copilului și particularităților individuale ale acestuia implementându-le în grupul de copii;
4. Să evalueze procesul educațional, rezultatele acestuia și a progresului înregistrat de copil.
5. Să realizeze studii/ cercetări în domeniul educației timpurii.

II. CONȚINUTUL PRACTICII DE INIȚIERE

a) Componentele de bază ale conținutului practicii de inițiere:

1. Familiarizarea cu documentația educatorului.
2. Descrierea succintă a activității personale zilnice.
3. Observarea activităților integrate.
4. Realizarea hărții proiectului tematic de o săptămână
5. Realizarea asistărilor reciproce (student-educator), analiza activităților.
6. Observarea mediului de învățare în grupa de copii
7. Observarea și descrierea terenului grădiniței.
8. Observarea și descrierea jocurilor în sala de grupă și la aer liber.
9. Caracterizarea psihopedagogică a preșcolarului.
10. Pregătirea portofoliilor.

b) Coordonarea practicii de inițiere:

În procesul realizării practicii de inițiere în specialitate, studenții se familiarizează cu bazele viitoarei activități didactice și obțin deprinderi primare pentru formarea profesională. În acest scop, pe perioada practicii de inițiere catedra Pedagogie Preșcolară, Educația Fizică și Dans desemnează un pedagog și un psiholog cu experiență în domeniul științelor educației și psihologiei, care vor coordona activitatea stagiarelor. Sarcinile fiecărui coordonator sunt:

- *Pedagogul* participă la conferințele de inițiere și de totalizare, realizează conducerea practicii pedagogice a studenților, acordă consultații, planifică împreună cu dirigintele lucrul educațional al practicanților cu copiii; oferă consultații studenților pentru realizarea activităților educative ce corespund obligațiilor dirigintelui; evaluează activitatea fiecărui student.
- *Psihologul* participă la conferințele de inițiere și de totalizare; concretizează problema studierii psihologo-pedagogică a colectivului de copii și a personalității; oferă consultații studenților în problema studierii psihologice a colectivului de copii; analizează și apreciază activitatea lor.

III. PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR DE PRACTICĂ DE INIȚIERE

Planificarea activităților instructiv-educativ se realizează în colaborare cu coordonatorul stagiului de practică și a psihologului, precizați de catedra de profil. Aceste activități sunt structurate în agenda practicii de inițiere.

IV. EVALUAREA PRACTICII DE INIȚIERE

Evaluarea practicii de inițiere se realizează la finalizarea stagiului. Până la finele practicii de inițiere, studentul elaborează și prezintă portofoliul practicii în care sunt incluse sarcinile realizate din domeniul pedagogiei și psihologiei. Evaluarea stagiului de practică inițială reprezintă media aritmetică a notelor acordate studentului de către pedagog și psiholog. *Portofoliile practicii de inițiere* se vor prezenta cel târziu în 5 zile de la finisarea practicii.

Conducătorul practicii și psihologul evaluează portofoliu individual al fiecărui student. Pedagogul va nota sarcinile din portofoliu și va aprecia structura acesteia, cu excepția analizei psihopedagogice, care este evaluată de psiholog în baza schemei caracterizării psihopedagogice a unui copil. Pedagogul completează fișa de evaluare a practicii de inițiere (anexa 1).

Portofoliul practicii va conține:

- I. Agenda practicii de inițiere*
- II. Analiză psihopedagogică a copilului*
- III. Material factologic (poze, video, postere etc.)*

**FACULTATEA ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI ȘI INFORMATICĂ
CATEDRA PEDAGOGIE PREȘCOLARĂ, EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI DANS**

Programe de studiu: Pedagogie Preșcolară

**AGENDA
PRACTICII DE INIȚIERE**

Perioada de desfășurare 20... - 20...

(1 săptămână)

Studentul – stagiar _____

Grupa academică _____

IET (localitatea) _____

Denumirea grupei, vârsta copiilor _____

Coordonatorul stagiului de practică: _____

numele, prenumele, funcția, gradul didactico-științific

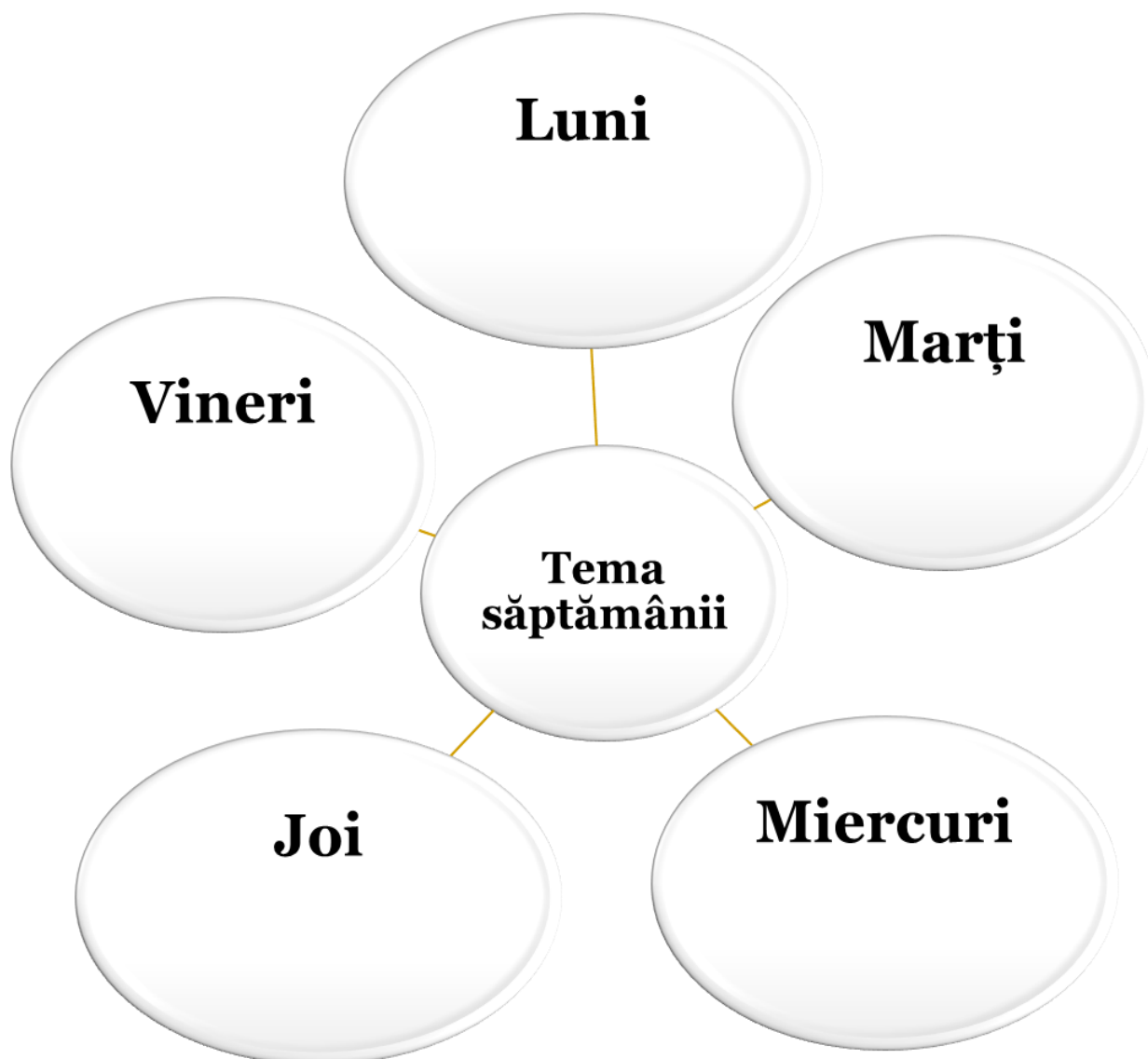
Psihologul: _____

numele, prenumele, funcția, gradul didactic/managerial

SARCINA 1

Executați harta proiectului unei săptămâni

Tema săptămânii:

Notați Dimensiunile și Centrele de interes integrate în activitate pentru fiecare zi.

Tema zilei	Dimensiuni ale domeniilor de activitate	Centrele de interes
<u>Luni</u>	1. 2. 3.	1. 2. 3.
<u>Marti</u>	1. 2. 3.	1. 2. 3.
<u>Miercuri</u>	1. 2. 3.	1. 2. 3.
<u>Joi</u>	1. 2. 3.	1. 2. 3.
<u>Vineri</u>	1. 2. 3.	1. 2. 3.

SARCINA 2

Analizați o activitate desfășurată de educator la grupa de copii

Fișă de observare a derulării activității

Grupa _____

Numele educatorului _____

Numele observatorului _____

Subiectul activității: _____

Ariile curriculare integrate _____

Ora începerii activității _____ Ora finalizării activității _____

Forma de activitate a copiilor este organizată (bifați):

Frontal	Grup			Individual
	<i>Grupuri mari</i>	<i>Grupuri mici</i>	<i>Perechi</i>	

Forma de aranjare a copiilor (bifați):

Cerc	Semicerc	Pătrat	litera "P"(rusesc)

Altă variantă, (descrieți) _____

Metodele utilizate (Enumerarea și descrierea):

Mijloace didactice utilizate: _____

Descrierea succintă a mersului activității:

a) Evocare

b) Realizarea sensului

Activitatea comună _____

Activități în centre de interes _____

c) Reflecție

Ce obiective credeți că a urmărit activitatea dată?

Ce aspecte v-au plăcut și au fost instructive pentru D-voastră?

Ce aspecte nu v-au plăcut, de ce, cum ați proceda D-voastră?

Recomandări de îmbunătățire a activității

SARCINA 3

Observați mediul de învățare în grupa de copii.

Completați fișa descrierii mediului de învățare în grupa de copii

Indicatori de calitate	Gradul de apreciere (Da/nu)	Argumente și material factologic
1.Mediul creat în grupă asigură simțul de apartenență și confort		
2.Pedagogul manifestă respect față de copii, fiind interesat de sentimentele ideile și experiențele lor.		
3.Pedagogul creează o atmosferă în care copiii se simt liberi în a se exprima		
4.Pedagogul creează un mediu care încurajează copiii să-și asume riscuri adecvate pentru dezvoltare și învățare		
5. Pedagogul ia măsuri ca mediul de învățare să fie sigur din punct de vedere fizic și să poată să fie		

supravegheat cu ușurință		
6. Pedagogul se asigură ca spațiul să fie confortabil pentru copii, pentru ca ei să se poată implica în diverse activități		
7. Pedagogul organizează spațiul în centre de activitate după interese, care să vină în susținerea învățării și dezvoltării		
8. Pedagogul susține cu diverse materiale bogate, accesibile și adecvate pentru etapa de dezvoltare a copiilor care stimulează explorarea, jocul și învățare		

SARCINA 4

Observați și descrieți terenul grădiniței de copii

Descrierea Terenul grădiniței de copii

1. *Descrieți terenul grădiniței de copii (amplasarea, prezența nisipierelor, jucăriilor de teren, salubritatea, plante, ș.a.)*

2. *Enumerați plantele de pe terenul grădiniței, clasificându-le în forme vitale*

<i>Arbori</i>	<i>Arbuști</i>	<i>Plante ierboase</i>
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.
6.	6.	6.

3. *Descrieți și enumerați plantele de pe loturile grădiniței*

<i>Florăria</i>	<i>Grădina de legume</i>	<i>Livada</i>

4. *Anexați poze*

SARCINA 5

Observarea și descrieți un joc desfășurat în grupa de copii

Fișa observării unui joc în grupa de copii

1. Denumirea jocului _____

2. Grupa de vârstă _____

3. Obiectivele jocului:

4. Reguli de joc

5. Elemente de joc

6. Materiale

I. Organizarea jocului

II. Desfășurarea jocului

III. Încheierea jocului

SARCINA 6

Observați și descrieți un joc în aer liber

Fișa observării unui joc la aer liber

1. Denumirea jocului _____

2. Grupa de vârstă _____

3. Obiectivele jocului:

4. Reguli de joc

5. Elemente de joc

6. Materiale

I. Organizarea jocului

II. Desfășurarea jocului

III. Încheierea jocului

REALIZAȚI CARACTERIZAREA PSIHOPEDAGOGICĂ A UNUI COPIL PREȘCOLAR

Schema caracterizării psihopedagogice a unui copil (anexa 2)

1. Date generale despre copil (numele, prenumele, grupa, data și locul nașterii, componența familiei, activitatea profesională a părinților, adresa de la domiciliu).

2. Starea sănătății (conform Fișei medicale personale).

3. Relațiile copilului în cadrul familiei (de cine este mai tare atașat, cu cine comunică preponderent, sunt sau nu favorabile relațiile în familie, ce activități preferă în familie, are sau nu cei șapte ani de acasă etc.).

4. Relațiile copilului în cadrul grupei de copii (iubește să frecventeze grădinița sau nu și de ce, atitudinea copilului față de educator, față de alți copii, cooperarea, conduita civilizată sau necivilizată, supunerea sau nesupunerea cerințelor educative, atitudinea semenilor față de copil, atitudinea educatoarei față de copil, stilul comunicării cu copilul, îndeplinirea regimului zilei, încălcări de disciplină etc.).

5. Jocul copilului ca activitate primordială (îi place să se joace sau nu, ce jocuri preferă, ce roluri îndeplinește, care este activismul copilului în joc, care este inițiativa copilului în joc, este emotiv sau nu, cât timp poate să se joace, este satisfăcut sau nu, care sunt cauzele întreruperii jocului, cum se comportă în timpul nerespectării regulilor de joc, este conflictual sau binevoitor etc.).

6. Particularitățile sferei cognitive a copilului (nivelul dezvoltării auzului fonematic, percepției spațiului, spiritului de observație, reprezentărilor despre masa corpurilor, memoriei auditive, imaginației creatoare verbale, gândirii afirmative și negative, volumului atenției).

7. Particularitățile vorbirii copilului (nivelul dezvoltării limbajului, vocabularului, structurii propozițiilor).

8. Particularitățile sferei afectiv-volitive a copilului (nivelul dezvoltării emoțiilor, voinței).

9. Particularitățile individual-tipologice a copilului (aptitudinea de a recita, cânta, dansa, temperamentul copilului, caracterul lui).

10. Particularitățile psihomotrice ale copilului (nivelul dezvoltării abilităților psihomotrice).

11. Concluzii generale despre copil (aprecieri privind dezvoltarea psihică a copilului și pregătirea lui pentru școală).

12. Unele sugestii educaționale posibile (pentru educatori, părinți, copil).

Semnătura practicantului

Semnătura educatorului

Data

Resurse bibliografice

1. Activitatea psihologului cu copiii de vârstă preșcolară și școlară mică. Ghid practic. Alcătuitori: M. Vîrlan, E Donica. Chișinău, 2005.
2. Jelescu Petru, Jelescu Raisa. Ești gata pentru școală ? Probe de verificare, apreciere și exersare. – Chișinău, 2018.
3. Гуткина А.И. Психологическая готовность к школе. М., 1993.
4. Педагогическая практика студентов факультетов дошкольного образования. Под ред. В.И.Ядэшко и др. М.:Академия, 1999.

FIȘĂ DE EVALUARE A PRACTICII DE INIȚIERE

Nr.	Activitatea	Calificativul/ nota	Numele, prenumele și semnătura pedagogului
1.	Corectitudinea, acuratețea, originalitatea, în completarea agendei practicii		
2.	Descrierea activității asistate în baza fișelor		
3.	Descrierea mediului de învățare în sala de grupă		
4.	Descrierea terenului grădiniței de copii		
5.	Descrierea unui joc în sala de grupă		
6.	Descrierea unui joc la aer liber		
7.	Prezența materialului factologic (poze, imagini)		
Nota finală			

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
Catedra de Psihologie

Caracterizarea psihopedagogică
a copilului din grupa..., grădinița..., localitatea,
realizată în timpul practicii de inițiere

Autor:

Studenta gr.....PP

.....

(numele de familie, prenumele)

Conducător: Jelescu Petru,
dr. hab. în psihol., prof. univ.

Chișinău, 20...

